

Lid van het platform

Verkiezingsprogramma Provinciaal Belang Fryslân 2019-2023

1. Provinciaal Belang Fryslân is de spreekbuis van de onafhankelijke, lokale partijen in de provincie Fryslân.
2. Provinciaal Belang Fryslân wil samenwerken met de buurprovincies, maar de huidige provincie Fryslân blijft een zelfstandige bestuursseenheid.
3. Provinciaal Belang Fryslân wil, dat de inwoners vooraf worden betrokken bij ingrijpende plannen in hun leefomgeving, waarbij een referendum een goed instrument is.
4. Provinciaal Belang Fryslân wil samen met de provincie en haar inwoners meewerken aan het tot stand komen van een breed gedragen omgevingsvisie in 2021

ECONOMIE, TOERISME EN RECREATIE

5. De inwoners uit de hele provincie Fryslân moeten zo optimaal mogelijk gebruik kunnen maken van breedband internet en mobiele telefonie.
6. Dalende inwoneraantallen moeten niet worden afgewenteld op de leefbaarheid in de kleine kernen, maar positief worden omgebogen door b.v. ruimere regels voor uitbreiding van de bestaande bedrijven en vestiging van nieuwe bedrijven. Werkgelegenheid is ook in de kleine kernen van groot belang.
7. De (startende) ondernemers moeten worden gestimuleerd en begeleid bij b.v. "verplichte procedures" die nodig zijn voor het uitwerken van plannen. Inwoners moeten zo vroeg mogelijk worden betrokken bij het proces.
8. Provinciaal Belang Fryslân wil meer aandacht voor de verdere ontwikkeling van waddenhavens als Harlingen, IJsselmeerhavens als Lemmer en binnenhavens als Drachten en jachthavens.
9. Provinciaal Belang Fryslân wil het vrachtvervoer over water stimuleren
10. Er moet meer aandacht komen voor het ontwikkelen en verbeteren van toeristische vaarroutes in de provincie.
11. Het toerisme in de gehele provincie Fryslân moet blijvend worden ontwikkeld, waar nodig in samenwerking met de buurprovincies. Er is een verscheidenheid aan gebieden. Promotie is ook een taak van de provincie.

VOLKSHUISVESTING EN MILIEU

12. Het bouwen van duurzame en levensloopbestendige woningen moet worden gestimuleerd, zodat o.a. ook ouderen en mensen met een beperking langer veilig en zelfstandig in hun eigen omgeving kunnen wonen.
13. Bouwcontingenten moeten evenredig worden verdeeld over de hele provincie en niet alleen bij de grote steden en kernen.
14. Er moeten duidelijke en heldere doelen worden geformuleerd ten behoeve van het verminderen van CO₂. Provinciaal Belang Fryslân zet in op verbetering van ons leefmilieu. Wij streven naar een circulaire economie en het bevorderen van de biodiversiteit
15. Openbaar vervoer moet elektrisch, op biogas of op waterstofgas rijden.
16. Innovatie op het gebied van herwinbare energie moet worden gestimuleerd en gefaciliteerd in samenwerking met het onderwijs en de bedrijven. Het gaat hier o.a. om zonne-energie, onderzoek naar mogelijkheden van waterstofgas enz.
17. Zonnecollectoren moeten zo veel mogelijk op daken worden aangebracht. Zonneparken kunnen worden gerealiseerd op onrendabele grond, mits het past in de landelijke omgeving en acceptabel is voor omwonenden. Vruchtbare landbouwgrond moet hiervoor niet worden opgeofferd.
18. Provinciaal Belang Fryslân wil geen nieuwe windmolenparken ontwikkelen. Kleinere solitaire windmolens tot 15 meter (in plaats van 10 meter) op eigen terrein moeten mogelijk worden gemaakt.
19. Het uitbreiden van bestaande en het aanleggen van nieuwe gas- en zoutwingebieden in Fryslân mogen niet worden toestaan zonder maatschappelijke betrokkenheid. Provinciaal Belang Fryslân schaart zich achter het Manifest van Friese Overheden over gas en zoutwinning.
20. Voorwaarde bij de toepassing van nieuwe energiebronnen moet zijn, dat zij het historische Friese landschap en de natuurlijke omgeving niet aantasten.
21. Met licht in de duisternis moet zorgvuldig worden omgegaan.
22. Provinciaal Belang Fryslân wil geen opslag van kernafval en CO₂ in Fryslân.
23. Omdat door opwarming van de aarde de zeespiegel stijgt moet er gestart worden met de versterking van de zeewering/dijken om Fryslân, zodat de veiligheid van de inwoners gewaarborgd blijft.

VERKEERSNETWERK

24. De aansluiting vanuit de regio op het vervoersnet door bussen en treinen moet worden gegarandeerd. Het doen van proeven en opzetten van innovatieve projecten, zoals de proef met het "zelfrijdend" gratis/betaalbaar vervoer moeten worden gestimuleerd. Zoveel mogelijk mensen moeten gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer.
25. Er moeten meer brede fietspaden worden aangelegd voor de optimale veiligheid van fietser en wandelaar. Er moet een minimale breedte worden vereist, zodat ook e-bikes elkaar veilig kunnen passeren.
26. Er moeten aquaducten worden gerealiseerd in de autosnelwegen A6 ter hoogte van Scharsterbrug en in de A7 ter hoogte van de Kruiswaterbrug bij Bolsward.

27. Aan- en afvliegroutes vliegveld Lelystad moeten zo weinig mogelijk overlast geven voor de inwoners van de provincie Fryslân.
28. De provincie Fryslân moet zich (ook financieel) inzetten voor het behoud van Groningen Airport Eelde. Dit vliegveld is belangrijk voor de ontwikkeling van de economie en het toerisme in de Noorden van Nederland.

FRIES NATUURBEHEER

29. Er moet in samenwerking met o.a. de Bond voor Friese Vogelwachten een actief beleid worden gevoerd om de biotoop in Fryslân te herstellen die nodig is voor o.a. het behoud van de stand van de weidevogels als grutto, Kievit en scholekster.
Predatoren mogen worden bejaagd..
30. De cultuurhistorische landschappen in Fryslân moeten worden behouden. Agrariërs moeten wel in staat worden gesteld hun bedrijf uit te oefenen en uit te breiden. Hiervoor is duidelijke en eenvoudige regelgeving nodig. Overleg tussen agrariërs/bio boeren, natuurorganisaties en de provincie over de toekomst van de natuur is belangrijk.

CULTUUR

31. Stimuleren en promoten van de Friese cultuur met speciale aandacht voor de eigen Friese taal, de streektaalen en de Friese sporten en spelen.
32. De coördinatie van de culturele activiteiten van de mienskip in Fryslân moet door de provincie Fryslân in samenwerking met de gemeenten ook na 2018 worden voortgezet.

ONDERWIJS

33. Provinciaal Belang Fryslân steunt de provincie, gemeenten en de onderwijskoepels die alles in het werk stellen om basisscholen op het Friese platteland te behouden. Daarbij is samenwerking tussen openbaar -, bijzonder en speciaal onderwijs noodzakelijk.
34. Voortgezet onderwijs in Fryslân moet voor een ieder bereikbaar zijn.

PROVINCIAAL BELANG FRYSLÂN EN DE REGIO'S:

Noordoost Fryslân

- project "Holwerd aan Zee"
Dit heeft spin-off naar de kustplaatsen en binnenwateren
- het herstellen van de vaarverbinding Holwerd-Dokkum/Dokkumer Nijesyl – toeristische route.
- De Sionsberg dient als Medisch Centrum behouden te blijven voor de regio Noardeast Fryslân.
- Het luisteren naar de gebruikers van de buslijnen. Dit gebeurt nu niet. Er worden plannen/voorstellen ingediend door de bevolking via dorpsbelangen. De provincie Fryslân en de busmaatschappij (Arriva) doen hier niets mee. (o.a. betreft lijn 51, maar ook voor lijn 54)
- Ontwikkelingen volgen omtrent de zoutwinning en gaswinning onder het Werelderfgoed Waddenzee.
- Voortvarende aanpak van het uitdiepen van de vaargeul tussen Holwerd en Ameland.

Noord – / Zuid West Fryslân

- Ontwikkelen Harlinger industrie- en vissershaven (o.a. zaagtandsteiger)
- Ontwikkelen Harlinger toeristenhaven (bruine zeilvaart, rivier- en zee cruises, enz)
De zee cruise steiger is al gerealiseerd met (financiële) medewerking van de Provincie.
- Ontwikkelen Westerzeedijkgebied in Harlingen in samenwerking met de projectgroep De Nieuwe Afsluitdijk: Dit betreft een toeristisch/recreatief open plan proces met buitendijks getijdenzwembad enz.
- Ontwikkelingen blijven volgen omtrent luchtkwaliteit (Afvaloven/REC)
- Idem omtrent de zoutwinning en gaswinning onder het Werelderfgoed Waddenzee
- Behoud zorgplein Harlingen (MCL Harlingen)
- Doortrekken spoor van Harlingen naar Zurich als aansluiting op (personen) vervoer over de Afsluitdijk. Het realiseren van een transferium op de kop van de Afsluitdijk
- Stimuleren glastuinbouw Noordwest Fryslân
- Opwaardering Van Harinxmakanaal en bochtverbreding bij Franeker
- Geen goede landbouwgrond opofferen ten gunste van de energieparagraaf (windmolenparken, zonneparken enz.)
- Realiseren Industrierreinen met woon/werk bestemming
- Realiseren van de vaarweg naar Drachten via Terhorne
- Het kruispunt Bolsward-West in de N359 dient versneld aangepast te worden.

Midden -/Zuid Oost Fryslân

- Ontwikkeling en promoten toerisme en recreatie regio Zuidoost Fryslân (rond Appelscha, het Drents Friese Woud en het Fochteloër veen) met de nadruk op sport in bosrijke omgeving.
- Het promoten van het unieke Biosintrum op het Ecommunitypark in Oosterwolde. Dit is het eerste gebouw in Nederland en een van de meest duurzame en innovatieve in Europa dat volledig voldoet aan de Breaam normen. Het is voor 80% biobased (met natuurlijke grondstoffen als oude spijkerbroeken voor isolatie) gebouwd en een duurzaam uithangbord voor Fryslân. Het is dé ontmoetingsplek voor onderwijs, bedrijfsleven en overheid op het gebied van de biobased economy.
- Smallerland moet meer gepromoot worden als technisch onderwijshart van Fryslân (innovatiecluster)
- De hoek Heerenveen-Drachten is de banenmotor van zuid oost Friesland. De provincie moet hierop blijven inzetten. Makkelijke en heldere procedures zijn van belang, waarbij luisteren naar daar waar de kennis zit voorop moet staan.
- Heerenveen is en blijft de sportgemeente van Friesland. Thialf moet een goede ijshockeyhal krijgen.
- Het landelijk bekende museum Belvédère moet ondersteuning en waardering krijgen van de provincie.

